

Aino-Maija Kiviniemi
kouluttaja
Alavuden erityisammattikoulu
Valmentava opetus, Vaasa

Työharjoittelun avulla työelämään

Alavuden erityisammattikoulu on valtion omistama toisen asteen oppilaitos, jonka tehtävänä on tarjota ammatillista peruskoulutusta sekä valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta kehitysvammaisille nuorille.

Vaasan alueellinen toimipaikka aloitti toimintansa v. 2000. Vaasassa järjestetään Kotitalous- ja kuluttajapalvelujen koulutusta, jonka laajuus on 120 ov. Lisäksi järjestetään ammatillisiin perusopintoihin valmentavaa ja kuntotuttavaa opetusta ja ohjausta (40-80 ov) sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa ja kuntotuttavaa opetusta ja ohjausta (40-120 ov).

Työssäoppiminen

Kotitalouspalvelujen koulutuksessa työssäoppiminen on osa ammatillista perustutkintoa ja opetussuunnitelmaa. Yrityksissä/työpaikoilla opiskellaan vähintään 20 opintoviikkoa kolmen vuoden aikana. Työssäoppimisen tavoitteena on harjaannuttaa koulussa saatua oppia käytännössä, oppia työelämän pelisääntöjä ja parhaimmassa tapauksessa se edistää työllistymistä opintojen jälkeen.

Työpaikat ja työssäoppimisen tavoitteet suunnitellaan opiskelijan vahvuuksien ja taitojen mukaan.

Työpaikkaohjaaja yrityksessä ohjaa opiskelijaa työtehtävien oppimisessa ja on näin ollen oleellinen henkilö käytännön työharjoittelun onnistumisessa. Koulun ohjaajat ja opettaja seuraavat opiskelijan työssäoppimisjaksoa ja vierailevat työpaikalla säännöllisesti sekä ovat tavoitettavissa tarpeen tullen.

Valmentavissa koulutuksissa itsenäistymistaitojen lisäksi työelämän taitojen harjaannuttaminen on tärkeällä sijalla.

Tulevaisuuden työtehtäviä suunniteltaessa huomioidaan opiskelijan taidot, kiin-

Taidolla hoituu tylsimmätkin hommat.

nostuksen kohteet ja realistiset mahdollisuudet selviytyä tehtävistä.

Työelämän taitojen harjoittelu aloitetaan koulussa ja taitojen karttuessa niitä pyritään siirtämään työpaikoille. Jokaisen opiskelijan työharjoittelujakson pituus, työpaikka ja tehtävät suunnitellaan yksilöllisesti. Työharjoittelupaikkoja voi olla useampia kolmen vuoden aikana.

Opiskelijalle pyritään löytämään työpaikalta tuki-

henkilö/lähityöntekijä, jonka avulla opiskelija sopeutuu työympäristöön ja johon hän voi tukeutua mahdollisissa ongelmissaan.

Koulun ohjaajat tukevat ja opastavat työtehtävien opettelussa ja ovat mukana työharjoittelujaksoilla niin kauan kuin se on tarpeellista. Näin mahdollistetaan myös se, että mahdollisimman moni opiskelija saa kokemuksen "oikealla työpaikalla" työskentelystä.

Ohjaajan mukana olo

madaltaa myös työnantajan kynnystä ottaa vaikeavammaisen opiskelija työharjoitteluun

Opinnoista työelämään

Opintojen jälkeen opiskelijat siirtyvät työelämään joko työ- ja toimintakeskukseen tai avoimille työmarkkinoille.

Yhteistyö Vaasan kaupungin työ- ja päivätoimintakeskuksen ja avotyöstä vastaavien ohjaajien kanssa on erittäin tärkeää ja aloitetaan jo koulutuksen aikana.

Kotitalouspalvelujen koulutuksesta 10/17 opiskelijoista on sijoittunut avotyöhön opintojen jälkeen, valmentavasta koulutuksesta valmistuneet ovat sijoittuneet päivätoimintakeskukseen.

Vaasassa käy noin sata kehitysvammaista henkilöä työ- ja päivätoimintakeskuksissa ja nelisenkymmentä avosuojatyössä. Tuetun työllistymisen tarkoittamassa palkkatyössä ei Vaasassa tietävästi ole toistaiseksi yhtään kehitysvammaista henkilöä.

Henkilökohtaisesti toivonkin, että tulevat "Tuetun työllistymisen markkinat" herättelisivät kaupunkimme työnantajia ja päättäjiä, jotta vajaakuntoisten työllistymismahdollisuudet olisivat tulevaisuudessa mahdollisimman monipuoliset.

